

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő. Ide intézendők a reklamációk is.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben — vidéköl pedig a postahivatalok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
 A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.
 Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Hirdetési vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr. Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál, a szerkesztőségben, valamint Zichermann H. közve-títő irodájában is.

Név nélkül, vagy bérmentlenül beküldött levelek nem vétetnek figyelembe.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Simor János.

A kálvinista Róma elküldi cyprus-ágát az esztergomi koporsóra. A magyar protestantismus élén a többi akatholikus felekezeteknek odajárul az »egyedül üdvözítő egyház« magyarországi fejének ezernyi gyertyafénytől körülragyogott, tömjén-felhőbe burkolt pompás ravatalához. Nem pompát gyarapítani megy oda, az igaz részvét keresetlen kifejezésével fog az általános gyászhoz járulni, bizony-ságául annak, hogy az ország nem egy vallásfelekezeté, s hogy az országot ért veszteséget az ország valamennyi vallásfelekezete együtt érzi.

Az esztergomi érsek nemcsak egyházának feje, hanem Magyarország hercegprímása is. Mint ilyen, oly fényes helyet tölt be a magyar állam közjogi institutiói között, hogy személye felekezeti tekintet nélkül ez állam egyetlen polgárára nézve sem lehet közömbös. Az esztergomi primási szék nagy hatalmában nyilvánul igazán, első sorban, az az anachronismus, hogy egy modern államban valamely vallásfelekezetnek oly anynyira praepotens eljogai vannak, mint a katolikus egyháznak Magyarországon, hol az 1848: XX. t.-cikk nemcsak hogy mai napig nincsen végrehajtva, de beláthatatlan időnkig is irott malaszt marad-

hat, csak azért, mert a catholicus egyház érdekei úgy kívánják.

Magyarország fejlődésére nézve azért kiváló fontossággal bír az a kérdés, mely más szerencsésebb államokban az egész ország egyetemes sorsára legalább is közömbös, hogy ki legyen valamely vallásfelekezet főpapja. Ha a magyarországi katolikus egyház élén oly férfi áll, ki békülékeny szellemével a kor liberalis köteleményei ellen nem fujja meg az ecclesia militans harci riadóját, s a dogmák békójával nem akarja hazája haladását lenyügözni, Magyarország sokkal hamarabb szabad állam leend a szó igazi értelmében; a magyar nemzet, a mi után a nemzetiségi és felekezeti izgatásokkal szemben hiába sóvárog, a nemzeti egységet sokkal hamarabb eléri.

Simor János egyházának hűségese főpásztorja vala, ezt tőle senki meg nem tagadhatja, hogy hazájának is hű fia volt, felőle senki kétsébe nem vonhatja. Ravatala előtt talán el kell némulni ama vádaknak is, melyek időnkint a magyar nyelv háttérbe szorítása miatt emeltettek ellene. De a nagyok halálukban sem pihenhetnek úgy mint más közönséges halandó. Az ő koporsójuk fölött törvényt ül az egyiptomiak halott-bírósa: a kegyetlen történelem. A »de mortuis nil

nisi bene« gyöngéd tilalma a kivált-ságosokat nem illeti.

Simor János koporsója felett az ország gyásza annál nagyobb lehet, mert részt vehet belőle a honfiai bánat is. Az a bánat, mely ott élt már életében mindnyájunk lelkében, hogy mi más irányt vehetett volna Magyarország haladása ama negyedszázad alatt, melynek örömműnnpét az ősz papi fejedelem éppen mostanában készült hatalmához méltó pompával megülni, — mi minden más-kép történhetett volna, ha a most elszállt erős lélek erejének csak kisebb részét fordította volna annak fejlesztésére, a mi ellen oly kitartó küzdelmet folytatott.

Meggyőződésből cselekedett s mi a meggyőződéstől az ellenfél irányában sem vontuk meg soha a feltétlen tisztelet adóját. A magyar klerus egészben véve a hazafiasság számos ragyogó példáját írta történelmünk nem egy lapjára s ha hazafias szellemét nem nyűgözte volna, le igen gyakran a liberalis haladástól való idegenkedés, Magyarország ma Európának legelső cultur-állama lehetne.

Simor János az exclusiv felekezeti szellemnek is feje vala hazánkban egy negyedszázad viszontagságos éve alatt. A halott mindenek felett igazságot követelhet, s a tisztelet és kegyelet adója mellett első sorban az igazság kötelességét

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

A törvény előtt.

— Rajz. —

A »Debrecezen« eredeti tárczája.

A fiatal »doktor« ur idegesen hegyezi plajbászát; — védelemre készül. Már együtt ül a tekintetes kir. törvényszék; öreg bírák, tisztos ősz hajjal, egy fiatal jegyző, balról a kir. ügyész egykedvű arczával. Még nem kezdődött meg a végtárgyalás: ítéleteket hirdetnek.

A védők asztalánál csak a mi fiatal doktorunk ül: várva, mikor kerül sor az ő ügyére, melyben Kondás Mihály répa-tolvajt lesz hivatva e nagy bűnéből tisztára mosni; vagy legalább is a »minősítés« tekintetében enyhébb ítéletre hangolni a bíróságot.

Mig az ítéleteket olvassa az elnöklő bíró ur: a mi fiatal védőnknek módjában áll választani: hallgassa-e az alsó- középső- és felső bíróságok egymásnak ellentmondó meglepő határozatait, melyekben a komikumig élesen meg van vitatva, hogy lopás vétségét, vagy rablás büntetését követte-e el Enyves Joachim, midőn csináltatni volt eszmáját a susztértől erővel elvitte, vagy egyáltalában nem volt

bűnös, sőt dicséretet érdemel tulajdonának jogos védelme miatt? A kir. törvényszék 3 hónapi fogságra ítélte, a mit a vizsgálati fogságban töltött 1 évvel kitöltöttnek vett; a kir. tábla felmentette a vádlottat s ez által visszaajándékozta neki a vizsgálati fogságban töltött 1 esztendejét: a kir. kuria pedig mindkét alsóbb bírósági ítélet megváltoztatásával 3 évi fegyházat szózt a vádlott nyakába. A hűledező elítelt nyomban át is adatott a kir. ügyésznek, a ki ép oly kedélynyugalommal adta át az elíteltet a börtönörnek, mintha szabadon kellett volna bocsátania.

A mi fiatal védőnk érdekekkel kezdte hallgatni az ítélethirdetéseket. S kíváncsisággal nézte a beidézett vádlottakat. Egyik fegyházat, másik börtönt kap, ezt elítelik, azt fölmentik. Furesa csoportozat. Ki tudná ezek közül kiválasztani, melyik a sötét leikiismeretű ember? Melyik az ártatlan, kit talán egy véletlen szerencsétlenség, a szenvedély egy adáz pillanata ragadt oly tette, a miről most azt mondják, hogy bűn.

Most egy leányt vezet elő a fogház-őr, ki előtt a másodfoku bíróság ítéletét hirdetik ki. A szeretőjét ölte meg, mert megcsalta, rászedte. Ez a bűne. A kir. törvényszék 10 évi fegy-

házra ítélte az akkor esimos szép arczu leányt; most egy sápadt arczu, beesett szemű, összeesett vézna alaknak hirdetik ki a tábla ítéletét, mely szerint az első bíróság ítélete azzal a megtoldással hagyatott helyben, hogy fegyházbüntetése a mai naptól számítatik, meg hogy hivatalvesztése 5 évre szól.

Megértetik vele, hogy felebbezhet. Felebbezett. Vajjon nem fog-e későn érkezni a legutolsó ítélet számára; nem fog-e akkorra megérteni oda, a hol nincs sem hűségese, sem hűtlen szerető, sem gyilkos, sem bíró, csak por, por és por.

Közbe-közbe vidám jelenetek is következnek. Józsi cigány 50 forint büntetést kap, mire kijelenti, hogy »felét a szegényeknek adja, neki csak azt a 25 forintot adják oda.« Nehezen lehet vele megértetni, hogy ő neki kell az 50 frtot bünteteskép megfizetnie, különben 10 napot ül, mert minden 5 frtnak egy nap a váltása.

— Akkor hát esukjanak be egy esztendőre, — rimázkodik az elítelt.

Most érdekes ítélet következik. Gondatlanságból okozott emberölés miatt vádolt Kohn Jakab előtt hirdetik ki a kuriai ítéletet.

A vádlott inkább hasonlít egy medvéhez

kell teljesítenünk s mert tudjuk, hogy a mit tett vagy mulasztott, az mind meggyőződésből történt vagy maradt el, az igazság nem sértheti a kegyeletet.

Hite szerint üdvözüljön ki-ki. Sokat nagyon sokat hagyott még Simor János maga mögött, kik a felekezeti előjogok homályos uralmát a haza jólétére nagyobb biztosítéknak tartják, mint az egyforma szabadság teljes világosságát. Tudjuk, soká, nagyon soká fog még az időknék ama teljessége bekövetkezni, mikor az esztergomi főpap trónja nem fog a többi egyházak feje fölött magasan kiemelkedni s állam és egyház a cultur-harc veszedelme nélkül együtt fog munkálkodni a magyar nemzet felekezetekhez nem kötött szabadságán, összeforrt egységének megszilárdításán. Mi ezért közdöttünk eddig s az esztergomi ravatalnál fogadalmunk megújítjuk.

B-i

Országgyűlés. A képviselőház ülése jan. 22-én. A képviselőház csütörtökön gróf Csáky László, volt képviselőházi alelnök temetése miatt korábban fejezte be tanácskozását. A kérvények bemutatása után (ezek közt volt Baránd község 348 polgárnak Illyés Balint orsz. képviselő által beadott kérvénye, melyben az önkormányzatnak, illetőleg a tisztviselők választási jogának fenntartása iránt kérelmeznek) folytatták a kisdövényről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Spóner Andor, az első szónok, a törvényjavaslatot mint szükséges és szerencsés alkotást, örömmel elfogadja, bár ennek letesítésével nemcsak a községeket, de az állami költségvetést is megterheljük. Kulturális fejlődésünk érdekében azonban a pénzügyi aggályoknak el kell engedniük. Berzeivczy Albert államtitkár megjegyzi, hogy a javaslat nem a gyermekek nevelését, hanem csak a gyermekek megóvását célozza. Csak azon szülőkkel szemben alkalmaznak kénszert, kik gyermekeiket nem gondozzák. Az imát egészen ki lehetett volna hagyni a törvényből s rendeltel szabályozni, mint a népiskolai törvényben. De a vallás-erkölcsi nevelést akarta a kormány biztosítani. Nyíltan kijelenti, hogy a magyarosítás, nemcsak a kormány, hanem az egész nemzet politikája, mely elsöpörné a kormányt, ha nem

igy eselekednék. E kijelentést pártkülönbség nélkül éljenzéssel fogadták. Fenyvessy Ferencz Salmen Jenővel foglalkozik, a ki elnyomatásról beszél akkor, amikor államhivatalnok volt s mint ilyen ma is nyugdíjat huz. Schwarcz Gyula a szászokkal szemben megjegyzi, hogy úgy vannak e javaslattal, mint a skótok a burgonyával, a kik nem akarták befogadni s aztan tizszer is ez mentette meg őket az éhhaláltól. Gróf Csáky Albin közoktatásügyi miniszter ismét felszólalt, hogy a vita folyamán tett ellenvetésekre válaszoljon. A nemzetiségekről szólva kijelentette, hogy Tiltich és Mocsáry képviselőkkel nem fog foglalkozni. Olyanokkal — ugymond — nem állhat szóba, a kik megtagadják a magyar nyelv terjesztésének jogát. Zayval szemben megjegyzi, hogy Zay helyesli a magyar nyelv tanítását, de valahányszor e cél elérésére eszközök adnak, ellenzi. Ez sibi redibis-politika. A fohászszerű imára nézve megjegyzi, hogy az esetre, ha a részleteknél a felekezeti ima tárgyában is nyújtanék be módosítás, hajlandó lesz azt fontolóra venni, mert senkinek vallásos érzületét sem akarja bántani. Madarász József a javaslat mellett szólal fel s a nemzetiségi kérdésről beszélve megjegyzi, hogy ő magyar ráczokat, magyar tótokat, magyar oláhokat óhajt. Ezután az elnök gróf Csáky László temetése miatt az ülést egy órákor berekesztette.

A képviselőház ülése jan. 23-án. A képviselőház tegnapi ülésében befejezte a kisdövényi törvényjavaslat feletti általános vitát. Az első szónok Dégen Gusztáv volt, ki elfogadta a javaslatot. Herman Ottó kijelentette, hogy elfogadja ugyan a javaslatot, de egészségügyi tekintetben aggodalmakat táplál. Beszéde további folyamán élesen megtámadta a nemzetiségi felszólalókat. B. Salmen Jenő és Fenyvessy Ferencz személyes természetű felszólalásai után Komlóssy Ferencz azt indítványozta, hogy az ülés napotassék el, mivel a képviselők közt el van terjedve azon hír, hogy a hercegprímás meghalt. Erre az elnök kijelenté, hogy magán-információk után nem lehet az országos gyászt kimondani, — de ha ő — az elnök hivatalos értesítést kap a gyászesetről: tudni fogja kötelességét. Az ülést tovább folytatták s György Endre beszédében az ellen harczolt, hogy a felekezeti szellemet a kisdövényokba bevigyük s kárhóztatta azt is, hogy megengedtessek óvóknak és óvónóknak felekezeti szellemben való képése. Az elnök ezután az általános vi-

tát bezárván, Hagara Victor előadó megtartotta zárbeszédét s megtörtét a szavazás. Általánosságban minden párt elfogadta a javaslatot, csupán néhány szász képviselő szavazott ellene. A részletes tárgyalásnál — a javaslat címénél — Mocsáry Lajos bátorságot vett magának arra, hogy nemzetiségi elveit szelőztesse. Ezért aztán Csátár Zsigmond és Beöthy Ákos részéről kemény támadásban részesült. A részletes tárgyalásnál felszólaltak még: Tisza Kálmán, b. Kaas Ivor, Zay Albert, Horváth Gyula és Fenyvessy Ferencz, kitől egy styláris módosítást fogadtakel. A részletes tárgyalásnál a 4-dik szakaszig haladt a ház.

Tüntetés gf Bethlen Gábor mellett. Lapunk múlt számában röviden már említettük azon tüntetést, melyet a Budapest-ről hazatérő gr. Bethlen Gábor mellett Segesváron rendezett Nagy- és Kis-Küküllő-vármegyék közönsége. Szoboszlav alispán a megyei tisztikar nevében üdvözölte a főispánt, mint a li ellen láthatatlan kéz akna-munkáit intéz. Később lakoma és táklyás-zene volt, a hol is Somogyi főjegyző kifejezte a megye és az egész magyarság megbotránkozását azon, hogy Bethlent leakarják mondatni. Bethlen ekkor nagyon érdekesen felelt: Egy kormány bizalma, ugy mond, lehet egyéni, de egy vármegyét ki kell küzdeni és e bizalomból nem lehet kijátszani azt, a ki kiküzdötte. Büszkén tekint vissza ama parányi sikerre, melyet a hazafias elemek segítségével elért. Ő e megyében nem idegen, a vármegye fia és mindig joga van, mint birtokosnak, megyéje sorsába beleszólni. Megmarad főispánnak, ha őn érzetét nem esorbitják, de azután, sem akar és nem fog változtatni irányán, mert Magyarország magyarnak lenni első kötelessége. (Dörgő eljenzés.) Az óriási tömeg Bethlent leirhatatlan lelkesedéssel éljenzve oszlott szét. Ebben a monstre-tüntetésben a szász és oláh köznép (kisiparosok, polgarok, földművesek) szintén részt vett, csak a kolompások voltak ellene.

Nihilisták Bulgáriában. A »Times« arról értesül Szófiából, hogy az ottani német követ a bolgár külügyminiszternek egy orosz jegyzeket nyújtott át, mely 13 állítólagos nihilista és politikai gonosztevő elfogatását követeli. Grekov külügyminiszter szóbelileg megígérte, hogy a vizsgálatot megindítja a jegyzekben felsoroltak ellen, a kik közt van egy nő és több bolgár alattvaló. Valami Boutzov nevű azzal vádolnak, hogy Oroszország ellen naponként dühös támadásokat tesz közbe Szófiában. A hatóságok értesülése szerint azonban ilyen személy egyáltalán nincs a bolgár fővá-

mint emberhez. Sűrű, bozontos fekete haj, itt-ott szürkültlen borítja fejét, a szemöldök, bajusz s az egész piszkos ábrázatot elborító torzonborz szakál egybeolvad s a homlokból csak egy ujnyi térséget hagy csupaszon, hogy meglátszhasanak rajta az élet ekéjének nyomai: a gond-barázdálta éles ránczok. Meggőnyedten közeleg s talán járnai se tudna, oly nagy az ijedtsége, ha nem támogatná egy fiatal leány, ki átfogja őt karjaival s ugy viszi a törvény sorompói elé.

A fiatal leány egész ellentétet képez az öreggel. Ruházata ugyan szegényes, de nem piszkos, rongyolódott, mint az örege. Mozgása, magatartása a fiatal korról járó hajlékonyság és ügyesség jellegével bír. De a mi mindennél meglepőbb: az elbűvölő szépségű arcza, nagy lélekteljes szemével, a mik ragyognak, mint csillagok a mélyeségek éjszakában. Üde arczán, melyet kissé halványnyá tesz az a tudat, hogy most a törvény előtt áll, olyan nagy urak előtt kiknek kezébe élet és halál joga van letéve, meglátszik az aggodalom, a féltés, a nagy szeretet a karján vezetett öreg iránt, a ki neki édes jó öreg apja. Még könny is csillog a szemében s ugy néz szánakozva az öreg felé s piros ajkai mozgásával biztatni látszik az

öreget: »Ne féljen tata, menjünk még beljebb tata!»

— Kohn Jakab! — hangzik az elnök ur erélyes szolítása.

Inkább makogás az, mint emberi hang, a mivel a torzonborz alak jelezni akarja, hogy ő a megszólított. Dadog a szerencsétlen, meg nagy az ijedtsége is.

A leány siet segítségére s bizonyítja, hogy Kohn Jakab az öreg, az ő édes apja.

— Hány éves? — kérdi az elnök.

— Öt . . . öt . . . öt . . .

— Ötvenkilenc, megkérem a tekintetes urakat, — feleli a dadogó öreg helyett a leány.

— Ugy van, — konstatálja az elnök ur — ötvenkilenc éves, tiz gyermek apja, irni, olvasni nem tud, toll- és rongyszedő. Maga a kir. törvényszék ítéletével gondatlanságból okozott emberölés miatt 8 napi fogházbüntetésre ítéltetett, mert legkisebbik gyermekét más három kicsivel odahaza hagyta s ezek a legkisebbik gyermeket a hamuba ültették, minek következtében a gyermek égési sebeket kapott s belehalt.

— Igenis tekintetes törvényszéki urak, ugy volt a dolog! — mondja ismét a leány.

Mi tizen vagyunk testvérek, én vagyok a harmadik, két bátyám katona. Mi meg 9-en voltunk odahaza, mind gyermekek.

Édes anyánk a legkisebb testvérünk születése után meghalt. Tata tollszedő s nem maradhatott odahaza, mi nagyobb gyerekek, szintén elmentünk hazulról dolgunkra, így történt a szerencsétlenség.

A szegény lány annyi reménykedéssel tekintett a törvényszéki urak felé. Az elnök ur figyelmeztette a leányt, hogy ennek az előadásnak most már nincs helye, mert most csak az ítéletet hirdetik ki, az ügy már régen be van fejezve.

— A királyi ítéletőzla — folytatja tovább a szigoru elnöki hang — önt Kohn Jakab felmentette a vad alól, mert a gondatlanságot nem látta beigazoltnak.

A szegény lányka arczán felvillant az öröm.

— A nagyméltóságú magyar királyi kuria azonban az első bíróság ítéletét hagyta helyben, vagyis elítélte magát a vétkes gondatlanságból okozott emberölés miatt 8 napi fogháza-ra. Megértette az ítéletet?

A vádlott fejbőlintással s érthetetlen dörögéssel jelezte, hogy megértette.

rosban. — Egy másik távirat szerint e jegyzéket Németország s Ausztria-Magyarország együttesen nyújtották át s Bulgária erre udvariasan, de elutasítóláig felelt.

BELFÖLD.

Választási mozgalom. A gróf Csaky László halálával megüresedett kistatya-új helyi választó-kerületben gróf Hunyady László t léptetik föl jelöltül. A grófnál küldöttség járt e végből s a gróf elfogadta a jelöltséget — kormányparti programmal. Az ellenzék ezen kerületben Zmeskál Zoltánt lépteti föl. — Fröhlich Gusztáv halálával megürült új aradi képviselőre valószínűleg gr. Zselénszky Robertet, az aradmegyei mérésektől ellenzék egyik vezérferfiát jelölik.

Lobkovitz herceg kitüntetése. A »Hadsereg rendeleti lapja« közli, hogy Lobkovitz Rudolf herceg altábornagynak és budapesti hadtestparancsnoknak a király a titkos tanácsosi méltóságot adományozta díjmentesen.

Közjogi furcsaság. A »Jogi Szemle« írja: Orczy Béla bárót ő felsege mult évi december hó 24-én mentette fel miniszteri állásától. És a hivatalos lap december 28-iki és 29-diki kelettel mégis közölte oly kitüntetéseket (utóljára jan. 14-en), melyek Orczy Béla báró ellenjegyzésével voltak ellátva. Pedig már ama királyi kézirat is, melylyel az új ő felsege személyi körüli miniszter mint ilyen a főrendiház tagjává lett kinevezve, decz. 27-éről volt keltező. Szóval Orczy Béla b. ellenjegyzése szerepel oly legfelsőbb elhatározásokon, a melyek keltezőkor ő már nem is volt miniszter.

A képviselőház napló szerkesztőjévé az elhínyt P. Szathmáry Károly helyébe Szádeczky Lajos ifju történelmeszt nevezte ki a képviselőház elnöke.

Ferencz-Ferdinánd főherceg — mint már jeleztük — közelebb Szent-Pétervárra utazik. látogatása egy hétre van tervezve s az orosz udvar már megtette az intézkedéseket, hogy a magas vendéget kellőképp fogadják. A teli palotában ünnepélyt rendeznek, melyen Pétervár legelőkelőbb személyei lesznek jelen. Több nagyherceg is rendez estélyt a vendég tiszteletére.

KÜLFÖLD.

Kormányválság Braziliában. A brazil alkotmányozó gyűlés és a minisztérium között már hetek óta igen kedvezőtlen a viszony. A parlament élesen elítélte egyes miniszterek működését, kik közül végre kettő beadta lemondását. E lemondás általános kormányválságra vezetett s f. hó 22-én az egész

minisztérium beadta lemondását a köztársaság elnökének.

Zsidók sorsa Oroszországban. A »Novoje Vremja« cz. orosz lap igazat ad a »Times« azon hírének, hogy a zsidókat megrendszabályozó törvény életbeletetését három évre elhalasztották. A »Novoje Vremja«, mely ezelőtt elhalmozta tamadásaival az orosz zsidóságot, most kijelenti, hogy ő volt az, mely örökre azon küzdött, hogy a zsidóság erkölcsi nivóját a lehetőségig emelje, mert mindig ebben találta a zsidó-kérdés megoldásának kulcsát.

Egy angol képviselő-választás. Mióta az ismeretes események az ir párt kebelében bekövetkeztek. Gladston és hívei az időnkint tartott képviselő-választásokon egymás után vereséget szenvedtek s úgy látszott, hogy az angol közvélemény nem akar hallani többé az ir kiegyezésről. Szerdán vegre Gladstonnak kedvezett a szerencse. Hartlepoolban volt képviselőválasztás s két jelölt küzdött egymással. Maga Gladstone is résztvett a küzdelemben s buzgón támogatta a liberális jelöltet, ki nehéz tusa után valami 300 szótöbbséggel képviselővé választott.

Széchenyi pasa vejét. Dadian herceget kit politikai agitáció gyanuja miatt 58 évvel letartóztatták ismét szabadon bocsátották.

Német katonai költségek. A orosz hadügyminiszter a pénzügyi bizottság ülésén kijelentette, hogy csak szükség esetén fog új katonai követelésekkel előállni. E kijelentést különféleképpen kommentálják.

Lefegyverkezés Németországban. Jeleztük, hogy a »Saale Zeitung« azt írta, hogy a német császár kijelentéseket tett az általános lefegyverzésről, mert a füstnélküli löpor különben sem kedvez a háboruk aerájának. E hírt most a »National Zeitung« megcáfolja.

A chiliti fölkélok a legutóbbi hírek szerint okkupálták Pisagnát. Az insurgensek száma napról-napra növekedik s az összeütközés legközelebb várható.

Natalia királynő kijelentette, hogy ez év folyamán külföldre fog menni.

Finnek hazafias mozgalma. A finn országgyűléshez, melyet november 20-án nyitnak meg az ország különböző részeiből kérvényeket intéznek a végett, hogy védje meg erőlyesen Finnország alkotmányos jogait.

Szerbek rémlátása. A félhivatalos szerb Timpul azt a valószínűtlen hírt hozza, hogy Szerbia batárán bolgár csapatok gyülekeznek.

Az új bajor király. Würzburg város

polgársága azt javasolta az országnak, hogy Luitpold regens herceget hetvenedik évi születésnapja alkalmából ez évi márczius márczius 12-én Bajorország királyává kiáltásák ki. Hír szerint összehívják a bajor képviselőházat a törvényjavaslatot fognak benyújtani a bajor alkotmány megváltoztatása iránt. Biztosra veszik, hogy a képviselőház hozzá fog járulni a javaslatához, mert a mostani interregnum tovább fennmaradása nem felel meg sem a bajor állam szükségleteinek, sem pedig a bajor nép óhájának. Mindenesetre megfontolandó körülmény hogy ezután a királyi család hazai törvényeit is meg fog majd kelleni változtatni.

A román miniszterelnök királyunktól kihallgatást szándékozik kérni s e végett Beesbe utazott. Manu miniszterelnök hír szerint gr. Kálnoky külügyminisztert is meglátogatja, még nem is sejtethető, mi ezélja van e kihallgatásnak.

A közbégőhid.

(D.) Holnapra hivatott meg a nagy értekezlet a városhaza nagy termébe, hogy a közbégőhid ügyét megbeszélje, a f. hó 29-én tartandó városi közgyűlés pedig betárgyalandja.

Két párt áll egymással szemben, a keleti és a nyugati, van még egy harmadik, a déli, ez a leggyengébb, és ha még a negyedik, az éjszakai párt fötlamadna, akkor a város körülvárosa teljes volna.

A keleti párt azt hangoztatja, hogy minálunk leginkább uralkodván a nyugati szelek a közbégőhidat a város keleti részén kell felépíttetnünk, a nyugati párt pedig ellenkezőleg azt demonstrálja, hogy a keleti szelek lévén az uralkodók, a nyugati részen kell felállítanunk. A szeleknek ezen szerepeltetése arra enged következtetnünk, hogy mind a két párt a városon kívül akarja a dögletes büzt rekeszteni.

És ebben igazságuk van, mert van már a városon bőségesen fojtó büz. Minden esatorna-szem ontja erősen. Egységes esatorna-rendszerünk van, de minden rendszer nélkül. Az esése nem egyirányu, de szazirányu, a mosó képessége semmi, a mosásra szükséges vízmedenczék sehol sem láthatók, és a bedugulás folytonos.

A közbégőhid felállítása pedig okvetlenül szükséges, sőt már nem évtizedek előtt, de évszázadok előtt kellett volna létesíteni, de megszokott indolentiánk félvállról tekinti az efféle közegészségi intézményeket. Mert nem az új kor vívmánya ezen intézmény, már az okorban találkoztunk vele a rómaiakkal, az ujkor csak eltemette, mint sok más helyes dolgot. A kormányoknak a diplomatiával és a kortes politikával annyi temérdek ügyök-bajok van, hogy a közegészséggel csak harmadrendben bajlód-

Megértette azt a szegény leány is, de azért olyan kétkedőleg tekintett hola bírakra, hol az édes apjára. Mintha nem akarná elhinni még maga magának sem, hogy az ő szegény jó öreg édes apja börtönbe kerül s épen azért a szerencsétlenségért, a mi különben is annyi keserűséget és fájdalmat okozott nekik.

— Az elítélt átadatják a kir. ügyésznek, — szól szárazon az elnök.

— Börtönőr, vezesse őt a foglyok szobájába, — hangzik az ügyész ur parancsa.

A leány görcsösen átszorítja e szóra az apja nyakát s aztán gépiesen engedi, hogy a börtönőr átvezesse a másik ezellába az elítélt öreget.

Arcaán habozás és ijedelem tükrözödék. Egy szó, egy hang se jött ajakára, mig ott állt egyedül, de azért arcaáról le lehetett olvasni, gondolatait. Az elhagyatottság érzete, a váratlan meglepetés, hogy édes apját elítélték s rögtön letartóztatták, a félelem, hogy mit fog ő most csinálni, miből fog vissza utazni a falujába, miből fognak s napig élni ő, meg az odahaza maradt kis testvérek, kik már estére visszavárták őket? — mindez egészen le volt írva arcakifejezésében, magatartásában.

Igy olvasta ezt le a mi doktorunk.

A leány köszönés nélkül, még mindig a zsbibasztó gondolatok hatása alatt tántorgott ki a teremből.

Szegény leány!

A fiatal védő nem habozott egy pillanattig sem. Utána sietett a leánynak.

— Hova akar menni? — kérdezte.

— Nem tudom, — feleli a leány s nagy szemében sűrűen gyülekeztek a nehéz könyccseppek. Tatával szeretnék beszélni.

A lélekteljes szemek a fiatal doktor urra tapadtak, annyiesdekelés, annyi bizalom volt azokban kifejezve.

— Várjon meg engem a törvényszék kapujában. Majd elvezetem a kir. ügyész urhoz s el fogják érezteni az édes apját.

— Oh uram, hiszen tudom már, hogy nem lehet a büntetéstől megmenteni szegény ártatlan tatámat, de most, ebben a borzasztó téli időben mit csinálunk mi ő nélküle? Eszközölje ki, hogy éresszék szabadon inkább kiállom én ő helyette a büntetést tisztesen; vagy csak éresszék el most, ne csukják le ilyen hirtelen, majd eljön később és leüli, ha már így muszáj.

— Jól van, — feleli a doktor ur, csak várjon reám, a mint mondtam.

A mi fiatal védőnk visszament a tárgyaló terembe.

Ott benn bizonyára azt gondolhatták, a kik e jelenetet megfigyelték: »Fiatal ember, fut a szép arc után. Hiába: a fiatal doktorok feltétlen hódolói a női szépségnek!«

Épen megkezdtek a végtárgyalást Kondas Mihály répatolvaj felett. A védő ur sok enyhítő körülményt hozott fel, de bizony elítélték a »védencz«-et harmadfel esztendőre. Csupa szerencse volt ez a mi doktorunkra, mert a megijedt répatolvaj azonnal kiszurt neki 10 forintot, hogy szép apellátat csináljon.

A fiatal védő csak egy percig habozott, elvegye-e e hitvány ember pénzét, vagy ne? — aztán hirtelen, majdnem mohón csapta zsebre. Szükség van most erre a 10 forintra.

A leány odalenn várt. Öröm csillant föl arcaán: a becsületes szív természetesen, ártatlan öröme, mikor doktorunkat megpillantotta.

Szép kérvényt irt a doktor ur. A szép leány szeme azalatt annyi reménykedéssel volt felé függesztve Talán meg is villant agyában egy pillanatra: miért avatkozik ez az is-

nak, és miért legyen a társadalom jobb a kormányánál?

A vágóhid általános kötelezettséggel egészségi, rendőri és gazdasági tekintetből okvetlenül szükséges, az állatnak és husának együttes megvizsgálását lehetővé teszi, a rendőri felügyeletet könnyíti és a hulladékok értékesítését elősegíti.

Vannak állati betegségek, melyeknek megismerésére, szakértő, lelkiismeretes megvizsgálás szükséges, még pedig együttes vizsgálódás, azaz az állatot a lábán meg kell vizsgáltatnunk, azután pedig a levágott állatnak husát, véréit, tüdejét és egyéb szerveit kell szemügyre vettünk. Sokszor csak ilyen összetett szemlelés és kutatás útján lehet a kórismerethez jutnunk, és ez szól kiváltképpen a fertőző kóroknak, azoknak, amelyek az állatról az emberre átszármaazhatnak.

A lépfene, a veszettség, a takonykór, a keheesség (tüdővész), a trichma, a borsóka részben halálos, részben súlyos betegségeket származtat át. Ugyanígy hatása a döglött állat husa, vagy a rothadt husnak és a hólyagos híműs juh húsának élvezete.

Az ellenőrzés egyes vágóhelyeken, egyes házakban lehetetlen és illusziós. Csak a köztársasági mentheti meg az embert ezen löbbrendbeli veszélytől.

De van még egy másik, éppen ilyen fontos szempont, t. i. a talajszennyezés elhárítása. A talaj szennyezése, ezzel együtt a levegő és a kut vizének fertőzése a legtöbb járványos betegségnek forrása. És csodálatra méltó dolgok intelligens ember tagadólág bölintja fejét; hallottunk olyan nyilatkozatot, hogy a talajszennyezés elmélete csak az orvosok agyréme. Igen ám, mert az egészségi ismeretek még nem váltak közkincsé! Pedig egy példának a megvilágítása nyomatékos bizonyosságul szolgálhat. A lepfenében elhullott állatnak legelőn elásatása még egy-két év múlva is megöli a rajta legelőző nyjakat.

Olyan rendszer mellett, midőn egyes vágóhelyeken, egyes házakban vágják le az állatokat, nemcsak el nem kerülhetjük a talajszennyezést, a levegőnek és a kut vizének fertőzését, sőt inkább megannyi góczpontot teremtünk, melyekből a pusztító járványok felburjánoznak.

Rendszeres csatornázás és hatalmas vízmedencék nélkül a köztársasági hidak sem felelnek meg a közegészségi követelményeknek, és igaz van mind a keleti, mind a nyugati pártnak, hogy dögleletes büzt fog a felállítandó vágóhid terjeszteni, melyet akár a nyugati, akár a keleti szelek fognak szétárasztani.

Folyam mentén nem mesterség vágóhidat állítani, a türelmes hullamok elnyelik a vért, a hulladékot és a piszkot, bár más meg-

meretlen fiatal tekintetes ur a gondviselés dolgába s még csak meg sem kérdi, kicsoda ő, a kivel jót akar tenni, s vajjon érdemes-e erre?

A kir ügyész ur jóakarattal hallgatta a fiatal védő tiszteletteljes kérelmét.

Kohn Jakobot szabadon bocsátották. Két hónapi szabadságidőt kapott a fogsága megkezdésére. Azalatt még kegyelmet nyer a számára ez a fiatal doktor. Mert ezek az ideálista fiatal védők ilyenek! S még csak meg se tudták a szívességét köszönni, mert mielőtt megköszönheték volna: a fiatal doktor eltűnt szem elől.

Apa és leány boldogan mentek vissza abba a nyomorba, piszkosba, a sorscsapás és nélkülözés azon szomorú tanyájára, melyet okotthon-uknak neveznek.

Vajjon mikor odahaza kibontották a hivatalos irataikat (a miket a leány olyan feltve kötözgetett össze egy kopott kendőbe) s az iratok közt egy régen látott kedves ismerősre találtak, mely oly biztatólág mosolyogta feléjük, hogy tiz forint, gondoltak-e arra a fiatal doktorra, ki ilyen balgatag dolgokat csinál, bizonyára csak a női szépség iránti feltétlen hódolathól.

Luczi Feri.

birálás alá esik, vajjon szabad-e a folyó vizét beszenyezni? De mit tegyünk ott, a hol nincsen folyó, mit csináljunk vízben szűkölködő vidéken?

Van egy módja a fojtó büz és a talajszennyezés elhárításának. A vágóhiddal kapcsolatosan gyári telepet kell felállítatnunk, melynek segítségével minden közegészségi követelménynek megfelelhettünk, és azonfelül az összes hulladékokat értékesíthetjük.

A vágóhidon a vér és a szennyes víz fel fogására alkalmas medencék szolgálnak, a gyári telep pedig eszközölné fehérje-gyártást a vérből, faggyu-gyártást és a többi hulladékokból trágyapor-gyártást.

Ily módon a talaj szennyezést, meg a fojtó büzt is elkerüljük, és az összes hulladékok értékesítését előmozdítjuk, másrészt pedig egy iparteleppel gazdagítjuk a várost.

Ideje volna már, hogy az országgyűlés az 1876-ik évi közegészségügyi törvényzikket revisió alá venne és tatarozná, nagyon ráferne. Például a köztársasági hidakról immel-ammal alkotott cikket pótolhatná azzal, hogy minden község, melynek lakossága meghaladja a 10.000-et, tartozik záros határidő alatt vágóhidat előteremteni. A szabadelvű aera legtöbb törvénye az elhamarkodás jellegét viseli, és fénylik a szabadelvűség hiányától. A megyei reformjavaslatban is a reform-szó csak humbug. Mert reform alatt javítást, haladást szoktunk érteni, de a szabadelvű párt rombolást és visszaesést ért rajta. A modern jogállamok a népszabadság intézményeinek szaporításában látják boldogulásuknak alapkövet, de Magyarországon arra törekszik a szabadelvű párt, hogy az alkotmányos szabadság ezer éves bástyáját lerombolva, a ministeri omnipotentia megteremtse. Másutt ezen ministeri omnipotentia megtörésén fáradoznak, pl. Angolországban és Franciaországban, minálunk pedig az ellenkezőjén, a szabad intézmények eltörésén.

UJDONSÁGOK.

* **KÉRELEM. Lapunknak vidéki t. megrendelőit fölkérjük, hogy az előfizetési díjakat sziveskedjenek minél előbb beküldeni. Nekünk a nyomdával szemben kötelezettségeink vannak, melyeknek pontos teljesíthetése végett fordulunk lapunk t. megrendelőihez.**

* **A kir. táblák elnökei,** A hivatalos lap tegnapi száma hozta a király kéziratát, melylyel az 1890: XXV. t. cikk alapján szervezendő ítélőtábla elnökeivé, kinevezte: a budapesti ítélőtáblához: Vajkay Karoly jelenlegi budapesti ítélőtáblai elnököt, a debreczeni ítélőtáblához: Puky Gyula curiai bírót, a győri ítélőtáblához: Erdélyi Sándor budapesti ítélőtáblai elnököt, a kassai ítélőtáblához: O b e r s e s h a l l Adolf jelenlegi marosvásárhelyi ítélőtáblai elnököt, a kolozsvári ítélőtáblához: B e r c z e l l y Jenő budapesti ítélőtáblai tanácselnököt, a marosvásárhelyi ítélőtáblához: E l e k e s Pál curiai bírót, a nagyváradai ítélőtáblához: Z a d o r Gyula igazságügyi ministeri tanácsost, a pécsi ítélőtáblához: B l a s k o v i c h I s t v á n budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéki elnököt, a pozsonyi ítélőtáblához: L e h o c z k y K á l m á n curiai bírót, a szegedi ítélőtáblához: S é l l e i S á n d o r curiai bírót, végül a temesvári ítélőtáblához: P a i s s A n d o r budapesti ítélőtáblai tanácselnököt. E kinevezések kapasan vettük a következő felhívást: A hivatalos lap tegnapi száma, a királyi táblák elnökeinek kinevezését meghozta s igen valószínű, sőt köztudomású dolog, hogy a táblabírák és egyéb táblai hivatalnokok kinevezése, legkésőbb 1891. február hó első napjaiban meg fog történni, minek folytán a városi hatóság tegnap délután tartott értekezleten, részint a lakosság, részint pedig a kinevezendő táblai bírók és hivatalnokok iránti figyelemből elhatározta, miszerint a városban levő üres lakások — mennyiben 50—60 lakásra szükség lesz — mielőbb összeírassanak. Az előbb jelzett határozat alapján felhívatik tehát a város lakossága, miszerint jelenleg üresen álló, avagy 1891. maj. hó 1-re üressé

válандó lakását minélelőbb, de legkésőbb 1891. évi február hó 3-ig az illető kerületi r. kapitányságnak és pedig Csapó-Péterfia-utcákban Hajdu Gyula, Czegléd-Varga-utcákban Beér Kálmán, Piacz és Hatvan utcákban pedig Végh Gyula r. kapitány uraknál minden nap a hivatalos órák alatt, d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6 óráig saját érdekeikről bejelenteni igyekezzenek. Az intéző bizottság.

Ybl Miklós. Ybl Miklós, az első és legnagyobb magyar építész, csütörtökön reggel négy órakor, életének 76-ik évében elhunyt. Négy napig viaskodott a halállal, de az orvosok tudománya nem volt képes őt megtartani az élet számára, — így befejezetlenül hagyta két legkiválóbb munkájának: a lipótvárosi templomnak és a kir. palota építésének folytatását. A főváros legszebb épületeit az ő genialis esze teremtette s az ő tervei szerint épültek az ideiglenes országház, számos fővárosi palota, a margitszigeti összes épületek, a vámház, az operaház, a budai várkerti építkezések, a józsefvárosi takarékpénztár, a ferencváros, templom, a főhi templom, gróf Wenkheim Frigyes ó-kigyósi kastélya, a kaplonyi templom stb. Ybl Miklós 1814-ben Szekesfehérvárott született, műegyetemi- és akadémiai tanulmányait Bécsben végezte. Külföldi tanulmányi utjából hazatérve, 1851-ben állandóan Pesten telepedett meg és ekkor kezdte azt a bámulatot keltő s valóban az ő erejét igénylő működést, mely forduló-pontot jelez a főváros építészetében, melyben közel 60 éven át döntő szerepet vitt és alig van nevezetesebb építészeti alkotásunk, mely nem az ő alkotó képességét, nemes ízlését hirdetné. Működése alatt Budapest utcáin szebbnél-szebb paloták emelkedtek föl s ha a mai főváros felvirágzására büszkén tekintünk, ezért az elismerés kiváló része Ybl Miklóst illeti. Az elhunyt nagy érdemeit a király is méltatva, felszázados jnbileuma alkalmából a Ferencz-Józsa-frenddel tüntette ki, a főrendiház ujjászervezésekor ennek örökös tagjává nevezte ki, míg legutóbb a »litteris et artibus« rendjelt adományozta neki. — Ybl Miklós hült tetemeit ma d. u. helyezték el végnyugalomra. Emlékszobrot felesleges neki emelni, hiszen kész emlékszobrok azon monumentális épületek, melyeket ő létesített!

* **A hercegprimás halála.** Simor János hercegrímás tegnap reggel fél 8 órakor Esztergomban meghalt. Simor 1813-ban született Szekesfehérvárott, hol atyja iparos volt. Pappá 1836-ban szenteltetett, a következő évben Pestre ment s a Terézvárosban mint káplán működött, 1840-ben a bécsi Pázmáneumba helyeztetett át tanulmányi felügyelővé. 1848-ban, midőn a primási szék üresedésben volt, az érseki hivatal titkára lett. 1850-ben bécsi hittanár s egyszersmind udvari káplánna neveztetett ki. Később, gróf Thun Leó alatt, az akkori birodalmi vallás és közoktatásügyi minisztériumban, mint osztálytanácsos a magyar egyházi ügyeket vezette. 1857-ben ben győri püspökké, 1867-ben pedig Magyarország hercegprimásává neveztetett ki. Temetése f. hó 28-án, azaz szerdán lesz.

* **K. Hegyessy Mari** asszony, a nemzeti színház tagja, f. hó 20-án vendégszerepelt színházunkban. Ezen előadás összes tiszta jövedelme a vörös-kereszt-egyletet illeti. A vörös-kereszt-egylet pénztárnokának hivatalos kimutatása szerint az összes bevétel 476 forintra, az összes kiadás pedig 221 forintra rugott, így a vörös-kereszt-egylet javára eső tiszta jövedelem: 255 forint.

* **Az iparos kör bálja.** Az idei farsang február 10-én véget ér, miért is figyelmeztetjük a mulatni vágyó közönséget az »iparoskör« táncvigalmára, mely holnap 25-én a »Bika«-szálloda dísztermében tartatik, s minden évben jól szokott sikerülni. Az étkezés a tánczterem melletti helyiségben fog történni.

„THE GRESHAM“ életbiztosító-társaság Londonban. E társulat évi jelentése, mely az 1890. június hó 30-án befejezett 42-ik üzletéről szól, és a részvényesek 1890. december hó 16-án tartott rendes közgyűlés elé terjesztetett, rendelkezésünkre állván,

következő eredménye társulathoz ajánlat nyokban, m 47.194,725 megfelelő díjbevétele, után 15.50 1.770,692 befoglaltat 4.583,437 f ság évi jöv tásával — A társaság frk 81 cts eredtek. Le sok sat, fe frk 75 c 1.426,338 biztosítási cts.-al gyan az üzletvé rugott. Tök a brit korn az indiai é 14.995,488 papírjaiban venyek, els ben 16.619 lanaiban, m pesti háza cts. jelzál 14.753,255 A évi dapesti fő gyuttal a tandók.

Kedve sággal ülök vakmerő, h uge mégis teljesen elü felhőjét, me mult, mikor Akkor fiatalságot a hadjáralt nyörő rózsá s nem lehet foglyul ejtv rózsának sz meg. — Vár minden.

Az biz san kitéttek nyes volt, h ber, ha a E kintett az el kedv, mily fiatalságon! R á c z K á r alá valót ki mondani.

A deb ruját aki ot ségtől öröki volna a szí változott vo A vid mosolyogva nek kopasz és mégsem keltett a bo megkapó a költségzete, hold nem s czerkódni.

következő főpontjait közöljük. Az elmúlt év eredménye rendkívül kedvezőnek mondható. A társulathoz az utolsó év alatt 6673 biztosítási ajánlat nyújtatott be 55.985.275 frank értékben, melyek közül elfogadtatott 5764 drb 47.194.725 frk biztosítási összeggel és erről a megfelelő számú kötvény ki is állított. A díjbevétel, a visszbiztosítási díjak levonása után 15.500.911 frk 77 cts.-ra rug, a miben az 1.770.692 frk 60 cts.-zt tevő első évi díjak befoglaltatnak. — A kamatszámra mérlege 4.583.437 frk 40 cts.-ot tesz, miáltal a társulás évi jövedelme — a díjbevétel hozzászámításával — 20.084.349 frk 17 cts.-ra emelkedett. A társulás az elmúlt év folyamában 8.705.667 frk 81 cts.-ot utalványozott oly követelések folytán, melyek életbiztosítási kötvényekből eredtek. Lejárt biztosítási és egyes biztosítások sat. fejében, fizetett a társulás 1.927.233 frk 75 cts.-ot, kötvények visszaváltására 1.426.338 frk 75 cts.-nyi összeget fordított. A biztosítási és járadék-alapok 5.789.558 frk 13 cts.-al gyarapodtak. Az összes cselekvő vagyon az üzletév végével 111.610.613 frk 54 cts.-ra rugott. Tőkebefektetések: 2.460.317 frk, 40 cts. a brit kormány értékeiben, 539.819 frk 79 cts. az indiai és gyarmati kormányok értékeiben, 14.995.488 frk 23 cts. idegen államok érték-papírjaiban, 1.734.190 frk 10 cts. vasuti részvények, elsőbbségek és garantáltak, 52.410.338 frk 33 cts. vasuti és egyéb kölcsönkötvényekben 16.619.240 frk 73 cts. a társulás ingatlanaiiban, melyekben a társulás bécsi és budapesti házai befoglaltatnak, 8.098.063 frk 86 cts. jelzálogban, és különböző értékekben 14.753.255 frk 10 cts.

A évi jelentés részletesebb adatai a budapesti fiókgazgatóságnál kaphatók, a hol egyuttal ajánlatok életbiztosításokra benyújtandók.

Nőtlen urak bálja.

— jan. 24.

Kedves nagysád, most már teljes nyugodtsággal ülök ide picziny lábaimhoz, vagyk olyan vakmerő, hogy mosolyogva mondom a szemébe: ugye mégis nekem volt igazam s a valósággal teljesen elűztem a kételkedésnek azt az aranyos felhőjét, mely alabástrom homlokán végig vult, mikor egyszer elarultam a t i t k o t.

Akkor még bimbóban volt a debreczeni fiataliságot az agglegénység ellen mozgósítandó hadjárati terve, csütörtökön éjjel azonban gyönyörű rózsává fejlett ki az eszme a valóságban s nem lehetetlen, hogy egyik-másik harcizost foglyul ejtven a szemekkel parirozó ellenség s e rózsának szirmaiból alkotott lánczezal kötötte meg. — Várjunk csak türelemmel majd kiderül minden.

Az bizonyos, hogy a nőtlen urak pompásan kitétek magukért, mert a báljuk oly fényes volt, hogy Párisba képzelte magát az ember, ha a Bika dísztermének karzatáról letekintett az elegáns közönségre. Aztán milyen jó kedv, mily pompás kedély ömlött el a tánczó fiataliságon! A Magyarai testvérek és a Rác Károly kitűnő zenekari huzták a talpalá valót kivilágos kiviradtig — elég ennyit mondani.

A debreczeni lányoknak gyönyörű koszoruját aki ott látta, bizony elment az agglegénységtől örökre s ha mindjárt egy darab jég lett volna a szíve helyén, az is felolvadt és szíve változott volna!

A vidám fiataliság dus haját simogatva mosolyogva nézett annak a néhány agglegénynek kopasz fejére. Hej, már ott feljött a hold és mégsem... E hold is csak édes hangulatot keltett a boldog fiatalok lelkében, mert oly megkapó azoknak a holdvilágos estéknek a költészete, de persze csak hajason ám, mert a hold nem szeret azzal a má s i k holddal kaczerkódní.

Hihető dolog, hogy azokra a fiatalurakra a kik e bálban megjelentek nem igen fogják az agglegény adót rároni.

Egy szóval a nőtlen urak bálja rendkívül elegáns volt és pompásan sikerült. Az első négyest 64 pár, a másodikat 72 pár, a harmadik négyest 50 pár tánczolta.

A bálban megjelent hölgyek névsora a következők:

Ábrahám Lászlóné, Bay Istvánné, dr. Bakó Józsefné, gr. Bethlen Mikó Rózi, Bekényi Péterné, Beér Kálmánné, Bíró Józsefné, Bosznay Károlyné, Bulszter Agostné, dr. Bruckner Ernőné, Butykai Menyhértné, Buzás Elekné, Czégely Ferenczné, Csiffy Kata, Dezső Ferenczné, Feischl Károlyné, Ferenczy Aladárné, Fráter Béláné, Györffy Aladárné, Győry Elekné, Hollender Gyuláné, Hutirai Béláné, Hoffman Józsefné, Jablonczay Kálmánné, Kállay Ottóné, Katz Mihályné, Klein Andrásné, Kovács Józsefné, Mayer Guidóné, Nagy Károlyné, Medgyessy Józsefné, dr. Oláh Miklósné, Olchváry Pálné, Otrokocsi Végh Jánosné, Paksy Imrené, Pellét Sándorné, gr. Rédei Julia, Potinceza Lajosné, Rázsó Gyuláné, Riekl Antalné, Roth Lipótné, Sárvary Gyuláné, Sági Gyuláné, Simonffy Gyuláné, Sesztina Lajosné, Sreiter főhadnagyné, Steinacker Sándorné, Szepessi Gusztávné, Szepessi Gizella, Szabó Kálmánné, Szabó Gáborné, Szögyény Jánosné, Szunyogh Sándorné, Tamássy Béláné, dr. Tüdős Kálmánné, özv. Tóth Ferenczné, Tóth Gyuláné, Ujházy Mária, özv. Udvarhelyi Károlyné, Vajna Balássy Borka, Varga Ferenczné, Vecsey Imrené, Veszter Istvánné, Weinberger Lajosné urók — továbbá Balácsi Biri, Bay Szeréna, Bekényi Anna, Bernáth Szeréna és Vima, Beer Margit, Bernáth Flóra, Bulszter Stefánia, Bruckner Lina, Bosznai Etelka, Buzás Erzsike, Czégely Ilona, Czeglédi Irén, Czeglédi Mariska, Csáky Mariska, Emmert Antónia, Ferenczy Margit, Fráter Erzsike, Fráter Kata, Fényes Szeréna, Jablonczai nővérek, Kállay Olga (Szabósból), Katz Irén, Kéglí Szeréna, Király Ilona, Király Juliska, Lázár Jolán, Medgyessy Piroka, Matkovich Anna, Nagy Mariska, Nemes Antónia, Oicsváry Margit, Otrokocsi Végh Vilma és Emma, Pílisi Kata, Potinceza Róza, Rázsó Mariska, Róth Irma, Simonffy Vilma, Steinacker Viola, Szabó Anna, Tóth Irén, Tüdős Erzsike, Uramovics Margit, Weinberger Vilma, Zákó Jolán kisasszonyok.

Ott voltak továbbá: Dégenfeld József gr., főispán, Krausz ezredes, Mayer alezredes, Ruttner őrnagy, Karap Mór, Sági Gyula, Boczkó Sámuel s még sokan a debreczeni notabilitások közül.

Színház.

† B. K ü k e m e z e y V i l m a. A magyar színeszetnek gyásza van. B. K ü k e m e z e y Vilma a kitűnő heroina, kinek művészetében a mi közönségünk is gyönyörködöttje hó 21-én rövid szenvedése után meghalt. A szegedi színtársulat tagja volt hol tehetségét a legnagyobb elismerésben részesítették. Életének legboldogabb idejében ragadta el a halál akkor, midőn legtöbb szüksége lett volna az ő ápoló kezére beteg férjének, a Szegedi Napló kitűnő munkatársának. B é k e f i A n t a l s kis gyermekeinek. A mi őszinte részvétünk is járuljon ahhoz a vigasztaláshoz, melylyel a művészet barátai enyhíteni kívánják szeretett kollégánk és az egész szegedi közönség mely fájdalmát!

A debreczeni színházi válságnak mégis vége lett valahára. Az ezer forintot kiosztották a tagok között, kiknek december 16-tól hátra lékaik vannak, bár nem mondhatni, hogy ez valami nagyon segített a színészek sorsán, de még is több volt a semminél. A tagok különben nem is annyira a szubvencziótól mint a tényleges jövedelem után remélik az állapotok megjavulását s most a debreczei közönségen van a sor, hogy megmutassa, mennyire szíven hordozza a színészet ügyét. A műsor különben is változatos lesz mostanában. Mint örömmel értesülünk H. Pauli Mariska még is fog vedégszrrepelni s a nagyhírű operette-primadonna bizonyára művészetéhez méltó elősmere-

résben fog részesülni, legelső sorban az által hogy a debreczeni közönség zsufolásig megtölti a színházat.

A jövő színidényre az új igazgató már megkezdte a tagok szerződését. A jelenlegi tagok közül Balassa Jenőt már szerződöttette, a mi nagy nyereség színházunkra. Mi ugyan nem közlünk névsort, hogy kiket volna jó szerződötni, de annyit megjegyzünk, mikép a debreczeni színtársulatnak több olyan tagja van, a kiket a közönség megszeretett és felette kívánatos, hogy L e s z k a y András ezek közül se mellőzzön senkit.

Csak helyesolhetjük, hogy Leszkay András eltörülte a jutalomjétékokat, mert a jutalomjétékok oly régi módos vidéki szokáson alapulnak, a mely a debreczeni színházban már nem való.

Csütörtökön a »Királyfogás«-t, tegnap pedig a »Rezervisták« cz. bohózatot adták. Mindkét este közepes számú közönség jelent meg a színházban.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Holnap, vasárnap 1891. január hó 25-én páros bérletben:

UFF KIRÁLY.

Operette.

Öngyilkos gyógyszerész.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 24.

Feltűnést keltő öngyilkosság történt tegnap d. u. 5 órakor az »Arany Bika« szállodában. Egy vidéki gyógyszerész kokainnal mérgezte magát s mire észrevették, már nem lehetett rajta segíteni, a szerencsétlen iszonyu kínok között meghalt.

Az érdekes öngyilkosságról tudósítónk következő részleteket közli:

Csütörtökön este a budapesti gyorsvonattal egy elegáns ruhába öltözött ur érkezett Debreczenbe és a Bika-szállodában vett szobát. Megmondta, hogy ő Szaitz Károly gyógyszerész, Deésről. A 23-számú szobát nyitották fel számára. Szaitz felvitette bőröndjét a szobába és eltávozott. Mint utóbb kiderült, itt lakó sógorához ment, ki a debreczeni helyi vasutnál jegy-ellenőr; s csak másnap hajnalban tért vissza szobájába.

Pénteken egész délelőtt nem kelt fel az ágyból s délután két órakor be ment hozzá a takarító, de Szaitz elküldte őt.

— Nem kell az én szobámat kisépenni, mondá.

Aztán a fal felé fordult, mint aki még tovább is aludni akar. A takarító megkérdezte tőle, hogy talán beteg; mire ő azt válaszolta, hogy nem, csupán kiakarja magát pihenni, mert nagyon el van fáradva. A takarító ezzel elhagyta a szobát.

Egy óra múlva Szaitz a szobapincézének csengetett, kitől egy hordárt kért. A szobapincéz felküldte hozzá a 4-ik számú hordárt, ki azonban aszobából azonnal lement a portáshoz.

— Nem tudom, mi lelta azt az urat. Az vagy bolond, vagy részeg, mert kegyetlenül vergődik az ágyában. A portás felment a 23-ik szobába s nagyon megrettent, midőn Szaitzot ágyában iszonyuan vergődni látta. A szemei is véresek voltak s halántékán pedig sötétkék foltok ütöttek ki. A portás leküldte a hordárt segítségért s Szabó Miklós hetes felszaladt a szobába. Akkor már ugy vergődött Saih, hogy lekellett fogni, meri összeverte a kezét és fejét.

Ez alatt a kávéházban is elterjedt az öngyilkosság híre s az ott levő dr. Fáy orvos felsietett a 23-ik számú szobába s azt constaltá, hogy Saizt kokaint ivott. Az asztalon ott volt két üres kokainos üveg, mindkettőt kiitta a szerencsétlen, pedig ez oly erős mérég, hogy a megivott mennyiségnek nyolczad része is

biztos halált okozott volna. Saitz azalatt itta meg a kokaint, míg a szobapinczér a hordár után nézett, valószínűleg azt akarta, hogy mégis legyen mellette valaki, midőn a halállal fogvívódná.

Dr. Fay bort öntött a beteg szájába, de mikor ez lenyelt egy kortyot, még iszonyban kezdett hánykolódní s jobb kezének körmeit majdnem teljesen leverte, midőn kinjában a falra ütött. Ugy fogták meg őten. De már nem lehetett rajta segíteni, mert másfél órai borzasztó kínlódás után meghalt. Testén szederjes kék foltok ütöttek ki.

Azonnal jelentést tettek a rendőrségnél s Végh Gyula ralkapitány a helyszínére ment biztosaival. Az öngyilkos ládája ruhaneművel volt tele s zsebeiben 4 frt 16 krár készpénzt találtak. Midőn megérkezett, összes pénze öt forint volt; a portásnál váltotta fel, midőn megérkezésekor a bérkocsit kifizette. Iratokat nem találtak nála. Midőn az öngyilkosság híre elterjedt a városban, a piaczon járókélők közül többen felmentek a 23-ik szobába. Egy öreg asszony azonnal fölismerte Saitzot s elmondta, hogy ennek felesége debreczeni leány. Egy éve vette el, de rövid időn szakítottak. Valószínűleg ebbeli elkeseredésében követte el tettet.

Saitz 40 éves, felső-bányai születésű gyógyszerész. Debreczenben akart patikát nyitni, de a feleségével való szakítása meggyújtotta tervét. Hogy miért éppen Debreczenben lett öngyilkossá, az az ő titka.

Holttestét a közkörházba szállították boncolás végett.

Ez a második öngyilkossági eset, mely a Bikában történt. Érdekes dolog, hogy ezelőtt öt évvel ugyancsak a 23-ik számú szobában lőtte magát agyon egy fiatal ember.

KÖZGAZDASÁG.

A gazdasági depressio kérdéséhez. A régi panasz, hogy a földbirtokokat nem akarja senki illő áron megvenni, mivel a gazdaságok a rossz idők folytán nem hoznak jövedelmet, kezd elnémulni. Nemesak hazánkat tartjuk e tekintetben szem előtt, hanem a világ első kultur-allamét, főképp Angliát, mely a közgazdasági téren minden tekintetben vezérszerepet játszik. A depressio ott vette kezdetét s most, hogy szünőben van, el fog enyészni máshol is. Specialiter hazánkat illetőleg ki kell emelnünk, hogy a régóta függőben levő regálevaltság összegnek kifizetése közelebb folyamatba jön s abból oly nagy összegek jutnak majd a gazdák kezébe elhelyezést keresve, hogy előre látható, miszerint a földbirtokok értéke az egész országban feltűnő módon emelkedni fog. Sok birtok volt e hazában kínálatban a lefolyt évtized alatt és bizony azok ára annyira aláhanyatlott, hogy eladhatatlannak lenetett sok földbirtokot nyilvánítani. Most kedvező fordulatra lehetünk elkészülve, Mar is tény gyanánt említhetjük fel azt, hogy a czukorgyárak felállítása óta sokkal jobban megadják a földbirtoknak az értékét. Számokban kifejezve 20-30 százalékra is tehetjük az ar avulást. Mert az olyan hold földet, melyet pár év előtt 100 frton nem tudtak eladni, most megveszik 120-130 frton.

* Marhakivitel Németországba.

A Németországba irányuló szarvasmarha-kivitel akadálytalan foganatosítása érdekében szükségessé válik, hogy a ragadós tüdőlob állásáról azonnal értesítés legyen. Ez okból a miniszter rendeletben a következőkre hívja fel a közönséget: Mihelyt a törvényhatóság területén levő községek bármelyikében a ragadós tüdőlobnak csak egy esete is konstatáltatott erről a ragadós tüdőlob konstatálása napjának megjelölésével azonnal távirati uton tegyen jelentést s e táviratában névszerint sorolja fel mindama községeket, melyek a fertőzött községek 20 kilométeres kerületébe esnek; ez eseteket helyeztesse pontos nyilvántartásba és az utolsó elhullás, vagy leletés esetéről számítható 3 hónap elteltével, az elrendelt községi illetve istállózar feloldásának megtörténtéről szintén távirati uton tegyen jelentést.

CSARNOK.

Kapitány-tó.

(Beszély.)

Irta: Nemes Károly.

IV.

Az első válasz.

Évek jöttek, évek multak; az idő előretörő szekerének kereke nem szorul javításra, megveny nap nap után . . .

Miklós othon néhány diákosztályt magán uton elvégezve, azon ponton állott, hogy válasszon jövő pályája felett: akar-e atya mellett gazdálkodni, vagy tovább tanulni?

Ez utóbbira határozta el magát. Elmondotta Annának, hogy apácskaja nagy iskolába viszi őt tanulni, hogy nagy bátyjánál fog több évig lakni; őt nagyon szereti a bácsija. Elbeszélte, hogy annyit fog tanulni legalább is, mint az édes apja, ki tudvalevőleg bírāja is volt a megyének . . .

Elmondta, s csak úgy szikrázott a szeme, a mint elmondhatta: »a hogy haza jövök, téged viszont foglak látni. Nem feledlek, hiszen nem feledhetek el soha!«

Éreztek a válasz nehéz perceit. Anna bus volt, Miklós lankadatlan a vigasztalásban. — A sors változhatlan. Mennie kellett.

Bejárták még egyszer a kertet, elcsevegve virágaik mellett. Talán ezek is érezték az elválás nehéz perceit? Tan ők is tudták, hogy eljő az ősz, s nem lesz, a ki őket a fagyaszító téliel szemben megvédi? Tan ők is tudták, hogy a kikelet messze van, ha elmúlt? Tan ők is tudták, hogy a tavasz nem mindenkié azok közül, akik a nyár után még az ősz magukénak nevezhetők . . .

— Ki fojja virágaimat ezután oly gondosan apoigatni, mint te tetted azt? — sohajtott Anna.

Miklós a jóslatra gondolt, de azért nem mondta volna ki ezen szavakat a világért sem. »En tan soha!«

A legerékenyebb volt Annára nevezve a nefejejts-bokor megpillantása; ezen virágot ápoltta ő hetek óta, mióta megtudta, hogy Miklós távozzand, kétszeres gonddal, kétszeres szorgalommal.

Letépte volna összes virágait, hogy Miklósnak adja emlékül; letépett innen is onnan is egy-egy szalacska s midőn ő vonakodott annyit elfogadni, oly szeretetreméltóan tudta akarátát és óhaját érvényesíteni. Hiszen mondtad, hogy D-ben sok könyvből fogsz tanulni, mindenikbe jusson ezek közül egy-egy — nefejejts!

Miklós engedett; távozott, azután pedig ment messzire . . .

Ez idő óta Annának legfőbb mulatsága az volt, ha kis kertjében megmaradt virágai mellett a fülemile fel-felhangzó éneken, dalán elmerenghetett . . .

Bucu enek ez is, mennek ők is, gondolá magában . . .

Egy reggel sikoltva lép be a kertbe, csaknem elajul, a mikor látja, hogy virágai le vannak szagatva, össze vannak tiporva, kis kertje össze van taposva . . .

Hiába vigasztalja a kedves apa, hogy maholnap ugy is az ősznek lett volna áldozatává, Anna vigasztalan marad.

Hiába biztatja a jó mama, hogy jövő tavasszal sokkal szebb virágai lesznek.

Ez az, a mit legnehezebben lehetne elhittetni vele; ezen vigaszra sem adhat megbusult szive más válaszi, mint hogy: Soha!

Legkedvesebb örömetől, kedves virágaitól lett megfosztva.

Nem dalolt már reggelenként kis kertjében a fülemile sem, elmondotta bucu dalát a megszokott hangon s leróva így háláját, — eltávozott, tova repült, — hol jár már azóta? vissza fog-e térni tavasszal?

Nem beszélgetett, nem csevegett már virágaival sem: nem vigasztalhatta, nem gyógyíthatta őket az ősz elviselhetlen lehelletétől nyert sebeikben, hiszen ő neki már nem is volt — — — virága!

V.

A. falu java.

Ismerősöm volt a jegyző ur fia: Erdős István. A k k o r o l y a n tizenhat-tizenhet éves suhancz lehetett, tehát oly korban volt, a melyben az ember nem restel egy krajczárt egy kis virágért.

Egyszer eljött hozzánk, — megjegyzendő, hogy akkor én nem szolgáltam Nagy Jenő urannál, hanem a szomszédba mentem át szolgálni, — néhány pénzt nyom markomba, mit én persze visszaszolgáltattam neki, tudtam, hogy neki nagyobb szüksége van arra, egy pár csomó dohányt vett ki ruhája alól. Önkénytelen nyultam ezután, nem is kérdeve, hogy miért a jótétemény, no de gondolám, a régi jó ismeretség fejeben?

Az az István egyike volt a leggonoszabb embereknek már gyermek-korában. Már saját édes apja is megvetette s közönségesen — vagabundnak nevezte, a falu népe előtt a »falu java« néven volt ismeretes. (Milyen udvarias a falu közvéleménye, nevezhetne volna bátran a falu rosszának.)

Olyan nevelt fia volt, hogy atyja távollétében édes anyjának zárt ajtóval kelle magát elválasztania. Mindennap tett valamit; csint, hol egy ablakot bevert, hol társa fejét koppantotta meg kemény labdával vagy kővel; hol a tyukot parittyazta le, hol a fecske fészket verte le; még a helység háza sem volt ment a finom gyerek bosszantásaitól; mert ha atyjától egy-két krajczárt akart kicsikarni, addig kunyorált a helység házában az ablakon által, míg nem czélt ért, ha nem kapott feleletet, vagy kérése nem teljesült, ablakot csinált az ablakon.

Nem tágitott különben, — mig czélt nem ért. A hogy átvettem, és eltettem a dohányt, csak néz, csak néz a földre, mint a ki valamit keres, vagy gondolkozik, no de ezt aztán ritkán szokták nála tapasztalni.

Epen kérdezni akartam, hogy tán valamit akar mondani, midőn megelőz engem e szavakkal:

— Engedje meg Márton bácsi, hogy este a kertükön által a Nagy ur kertjébe mehessek (a két kert közt rendes közlekedés volt mindig); kellemesen óhajtom meglepni Anna kisasszonyt, ültetek a kertjébe olyan őszi virágot, a milyet a vidéken nem igen találni . . .

Egy kicsit bántam, hogy anyira leeszkedtem hozzá, hogy a dohányt elfogadtam tőle, de a sok kérdés hallgatásába belefartadtam.

— Nem banom no, csak baj ne legyen aztán, — mondtam neki . . .

A jegyző fia — azt el is felejtettem mondani, hogy abban az évben már a negyedik iskolából küldték haza, mert nem fogott rajta a szép szó, no meg egyéb sem — a jegyző fia, amint mondom, este csakugyan eljött s átment a kertbe, valami virágot ültetett is, mutatta nekem, de a sötétben természetesen nem kis kárt csinált, egy kis bokrétácskát is csemt a virágok közé, de kárpótlásul az Anna kisasszony virágainak felét letépte, és elvitte — emlékül.

Másnap mindenfelől csak panasz és találgatás volt.

Anna is átjött hozzánk s engem találva elől, oly kedves nyájassággal kérdezősködött az áldott teremts, hogy kedvem lett volna bevalani rögtön hibáimat; így csak könyebben rohattam le azt.

Nem fedeztem fel előtte, amit tudtam, hanem valami kezdett előttem világos lenni. Hiszen ígertem tettem István urfinak, Miklósrá pedig akkor tájban volt is okom egy kissé nehezeltetni, mert a hogy elment hazulról, én is ott álltam oldalt az elbucuzásnál s ő engemet nem vett észre. Nem vette észre bucu köszönésemet, nem köszönt nekem, Isten bocsásson meg neki, — tudom, hogy nem szándékosan tette.

Valami kezdett előttem világos lenni, az, hogy az uram fiának vetélytársa akadt, még pedig a — javából.

. . . Anna ugy látszott, hogy nem akart vagy nem tudott felvidulni, sok bánat és szomorúság nyomta szívet, de ezen bánatos alkalomnak meg volt azon jó oldala, hogy minden fájdalmat ezen egy esetre vihetett vissza.

István néhány napon belül, hogy landja, no Anna hagyta őt is tudta a sabb a no csak — a István mára. hi a helyett

Elad

Eng

Szent-

NAGY KÉPES
ÁRVEGYZÉK

M
a h
Cz
N

István persze nem érte el célját! Beállt néhány nap múlva Amáliához, azon reményben, hogy bokréját az Anna asztalan tálalandja, no abból ugyan keveset láthatott.

Anna illedelmes üdvözet után a faképuél hagyta őt magánosan, sejtette Anna, ha nem is tudta a valót. A nők sejtelmé sokszor biztosabb a nők tudásánál! Lábnymokat látnak csak — a többi világos!!

István keserű tapasztalatoknak jött nyomára, hiába kereste az ő szép virágbokréját, a helyett virág romokat talált. Kivá a mi becses

volt a szívnek, becses marad az még romjában is...

Nem pirult, mikor látta hajótörését, de feltette magában, hogá még nincs vége reményének.

Annát elvitték szórakezás végett egyik rokonukhoz Nagyvára a hol alkalma nyílt még a jó körökben egyet más elajátítani; a felső leány iskolába kezdett, kézi munkákban ügyeskedett.

Anna távozása második hajótörés volt Istvánra nézve, de e hajótörést gondolá ma-

gában, nem Számum, hanem egy kis — fntó homok okozta.

Megtörölte szemét, rohant pályájáú előre fokról-fokra lefelé, nem tudva, nem sejtve, hogy saját vészelyébe, mert hiszen van hajótörés a futó homokon is!...

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

Eladó akácztűzifagaly.

Értekezhetni

Engesszer Józseffel,

Szent-Anna-utca 2266. szám alatt.

(Marton László ur házában.)

27 t. gy.
1891.

Hirdetmény.

A h.-szoboszlól ev. ref. toronynak új órával ellátása határozatván el, e célra 450 forint irányoztatott elő.

Felhivatnak a vállalkozni kívánók, hogy e munkálatra nézve kellőleg részletezett ajánlataikat a folyó évi febr. 5-ik napjáig az alantírott nál adják be.

Kelt H.-Szoboszlón, 1891. január 22-én.

Tury Albert,
polgármester.

Bérbe-adó.

A piacz-utczai 1825/6 számú Szvefics-féle háznál egy négy szobából és mellék helyiségből álló udvari uri lakás f 1891. év május 1-től bérbeadó. Zárt ofertet elfogad a prépost.

Jegyzet.

Tisza Csegéhez tartozó, Debreczennei határos, ugynevezett eserepesi pusztán mintegy 200 szekér finom gyep-széna eladó. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos **Elek István** Tisza-Szölösön.

130.

AZ „ISTVÁN“ GŐZMALOM TÁRSULAT ÁRJEGYZÉKE

helyben kötelezettség nélkül

és az 1887. aprilis hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi junius 1-én életbeléptetett eladási fizetési és szállítási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Készpénz fizetés mellett, zsákkal együtt

	100 kiló.
A. Asztali dara nagy és aprószemű	16.—
B. Szinte » középszerű	15.—
0. Királyliszt	15.—
1. Lángliszt	14-80
2. Montliszt	14-00
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű	14-20
4. » 2-od »	13-80
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	13-20
6. Szinte » 2-od »	12-40
7. Közép kenyérliszt 1-ső rendű	11-80
8. Szinte kenyérliszt 2-od rendű	11.—
8½. Barna » 1-ső »	10-20
8¾. Szinte kenyérliszt 2-od » á 70 kg.	9.—
9. Lábliszt » 70 »	7-60
10. Veres liszt » 50 »	—
11. Finom korpa zsákkal » 50 »	4-60
12. Durva korpa zsákkal » 50 »	4-20

A finom és durva korpa árából eddig engedélyezett 5%-tőli engedmény a fennemlített egyezmény folytán szintén beszünttetett.

Debreczen, 1890. nov. 21.

NAGY KÉPES
ÁRJEGYZÉK
INGYEN és BÉRMENTVE.

STERNBERG ÁRMİN

Budapest, VII. Kerepesi-ut 36.

Saját készítményű mindennemű
VONÓS-, VERŐS-, FA- és RÉZ FÚVÓ-
HANGSZEREK és azok alkatrészei.
Mindennemű hangszerek és zenélő-
művek JAVÍTÁSA és KIHANGOLÁSA
szakszerű pontossággal eszközöltetik.

HARMONIKÁRÓL
külön árjegyzék
kérendő.

MA

és máától kezdve

minden ünnep- és vasárnap délután,

a helyben állomásozó csász. és kir. 39-ik gyalogezred zenekara által **Czapek Péter** karnagy ur személyes vezénylete mellett,

a »MARGIT« fürdő villanynyal világított disztermében

NAGY SÉTA-HANGVERSENY

tartatik.

Kezdeté délután 4 órakor. — Bemenet 20 krajczár.

A hangverseny bármily idő esetén megtartatik.

Kitűnő ételek- és italokról gondoskodva lesz.

A t. cz. közönség minél számosabb megjelenését kérve, vagyok

tisztelettel:

Szikszy Gyula,

fürdő-tulajdonos.

AZ „ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSULAT”
DEBRECZENBEN

XVIII. évi rendes közgyűlését

1891. évi február hó 8-án d. e. 10 órakor saját irodahelyiségében

tartja meg, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Az igazgatóság jelentése az intézet irodájában 1891. február hó 1-től az érdekeltek által megtekinthető.

TANÁCSKOZÁS TÁRGYAI:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A zárszámadás betérjlesztése és a nyereség felosztása iránti intézkedés.
4. Két igazgatósági tag választása.

Az igazgatóság.

UJONAN FELSZERELT
GONDY és EGEY
FÉNYIRDÁJA.

(Csupán Teleky-utca 6-ik szám alatt.)

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy az **egész monarchiában legnagyobbnak** ösmert és páratlan szerkezetű **új üveg fedéllel ellátott** műtermünk minden e szakmánkba vágó kellékekkel ujonnan felszereltük. Nevezetesen:

- I. Français Antiplanet objectiv, egy méter átméretű Camera-val. Életnagyságu fényképek közvetlen felvételére.
- II. Egy kisebb objectiv pillanatnyi záróval. Felvételi időtartama: 200-ad másodperc. Gyermekek, állatok s mozgó tárgyak biztos felvételére.
- III. Különböző diszletek:
 - 1) 8 darab háttér a híres velencei festő **Moro** által festve: Salon, diszterem, templom belseje, téli táj, parkos, sziklás, tavas s sás tájak, és a háttérrekhöz kellő előtérrel.
 - 2) balusterek, oszlopok, lépcsőzetek, zsámolyok, emelvények, hinták, csónak.
- IV. Staffage-ok:
 1. A legkülönböző gyermekjátékok, zenélő órák a gyermeki kedélyek felelevenítésére.
 2. Állatok: kutyák, galambok, tyukok.
 3. Disz és közönséges korsók, ékszertartók és vázák.
- V. Disznövények, fővenyes és gypes ponyvák, selyemterítők, függönyök.
- VI. Virágok: cserepes, kézi, és menyasszonyi bouquet-ok, guirland-ok, pálmák, Makart-boquet-ok.
- VII. Új mellékterem, melyben a felvett kész fénykép kifestéséhez szükséges színvázlat közvetlen a természet után — egy negyed órai ülés alatt — elkészítetik.
- VIII. Így műtermünk minden kigondolható eszközökkel és staffageokkal végleg el lévén látva, képesek vagyunk: Minden tetszés szerinti rajz vagy festmény után úgy egyes, mint több személyből álló — egész 60 személyig — festői csoportozatot a leghivebben utánozva magában a műteremben (nem udvaron) előállítani. Kéretik tehát a t. hölgyközönség a divatlapokban vagy más képes lapban megfelelő egyéniségükhöz mért tetszetős pose-okat magukkal elhozni, legalább izlése és kívánsága felől tájékozást nyujt. Fényképeket nem kérünk. — Czélunk épen nem chablon-szerű fényképeket, de festői rajzokat fényképezve visszaadni modelle-inkben.

25 éven át a szenvedély legbensőbb érzetével folytatott üzletünk hü pártolását azzal véljük a t. közönségnek leghálásabban viszonzni, hogy az *árakat* szem előtt tartva mindig a legfinomabb kivitelű, a *legolcsóbbra* szabtuk.

Kirakatainkban és műtermünkben csak saját terményeink vannak kiállítva.

Kiváló tisztelettel:
GONDY és EGEY.

Debreczen, 1891. Nyomatott Szabó Ferencz könyvnyomdájában.